

Література:

1. Закон «Про вищу освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (дата звернення 22.03.2021).
2. Цифрова адженда України— 2020. URL: <https://uccr.org.ua/uploads/files/58e78ee3c3922.pdf> (дата звернення: 11.03.2021).
3. Опис цифрової компетентності педагогічного працівника. URL: <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/27905/1/digital%20comp%20teacher%20Morze.pdf>(дата звернення: 11.03.2021).
4. Про схвалення Концепції розвитку цифрових компетентностей та затвердження плану заходів з її реалізації: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 03.03.2021 р. № 167-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/167-2021-%D1%80#Text>(дата звернення: 19.03.2021).
5. Рекомендації щодо впровадження змішаного навчання в закладах фахової передвищої та вищої освіти. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/rekomendacij-shodo-vprovadzhennya-zmishanogo-navchannya-u-zakladah-fahovoyi-peredvishoyi-ta-vishoyi-osviti> (дата звернення: 18.03.2021).
6. Рекомендації щодо організації поточного, семестрового контролю та атестації здобувачів освіти із застосуванням дистанційних технологій. URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/shodo-organizaciyi-potochnogo-semestrovogo-kontrolyu-ta-atestaciyi-zdobuvachiv-osviti-iz-zastosuvannyam-distancijnih-tehnologij>(дата звернення: 11.03.2021).

*»——«•• *••»——«••*

УДК 331.5

Стрельников Віктор Юрійович, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри спеціальної освіти і соціальної роботи Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ОСОБОВОГО СКЛАДУ У ВІЙСЬКОВИХ КОЛЕКТИВАХ

Актуальність дослідження практики навчання особового складу у військових колективах підтверджується певною еволюцією технологій, яка тісно пов'язана з вимогами суспільства, розвитком освітніх процесів, перебігом політичного, правового, соціального та науково-технічного прогресу. Тому на різних етапах розвитку вітчизняної і світової практики навчання особового складу у військових колективах з'являються співзвучні часу інноваційні технології навчання. Однак невирішеною проблемою залишається відсутність єдиного розуміння сутності поняття «інноваційна технологія навчання» та шляхів використання означених технологій у навчанні особового складу у військових колективах.

Тому метою дослідження стало з'ясування сутності поняття «інноваційна технологія навчання» та опис відкритих онлайн-курсів, адаптивного і змішаного навчання особового складу у військових колективах.

Виклад матеріал урозпочнемо з визначення поняття «інноваційна технологія навчання» як цілеспрямованого підбору методів, способів, прийомів та засобів навчання, який гарантує отримання інноваційного продукту; вона є не просто новою, а такою, що заперечує вже існуючі технології навчання (від лат. *in* – префікс, що означає заперечення; *novatio* – оновлення, зміна – нововведення) [3, с. 28]. Найзначніші позитивні зміни у навчанні особового складу у військових колективах забезпечать найбільш революційні інноваційні технології навчання: відкриті онлайн-курси, адаптивне і змішане навчання.

Масові відкриті онлайн-курси (*massive open online course* – MOOC) започатковані у Стенфорді в 2012 р. [2, с. 282–294; 3, с. 104–112]. Відкриті онлайн-курси роблять якісну освіту настільки доступною, що можна з домашнього комп'ютера слухати лекції фахівців світового рівня і отримувати за ці курси дипломи. Спочатку університети почали викладати свої лекції, потім до них стали додавати й контролюючі функції. Лише два роки тому розпочалося відкриття безкоштовних курсів з перевірочними завданнями, які дозволять особовому складу у військових колективах підтвердити їх засвоєння.

Адаптивне навчання відбувається тоді, коли особовий склад у військових колективах отримує рекомендації щодо змісту, процесу, методик і темпу навчання, а для нього вибудовується освітня траєкторія. Всі комерційні онлайн-сервіси нескінченно адаптуються під клієнта, це ж можна робити і в навчанні особового складу у військових колективах.

Інноваційною технологією навчання особового складу у військових колективах є змішане (гібридне) навчання, *blended learning*. Суть її у тому, щоб поєднувати навчання за комп'ютером і спілкування наживо з керівником військового колективу. Завдяки тому, що можна індивідуально збирати курс, адаптувати його, у змішаному навчанні є можливість вибудувати посправжньому індивідуальну освітню траєкторію і дати особовому складові у військових колективах можливість управління своїм навчанням.

Підручник – не друкована книга, а цифрове освітнє середовище, в якому можна отримувати знання у вигляді тестів, відео, тренажерів, анімації та інших форматів цифрових медіа [1, с. 332–337], а також має соціальний функціонал: дає змогу обговорити, дізнатися, порівняти себе з іншими, поділитися успіхами з колегами, транслювати результати досліджень і проєктів.

Висвітлення окремих видів інноваційних технологій дає змогу виділити такі пропозиції організаторам навчання щодо використання означених технологій у навчанні особового складу у військових колективах: а) керуватися принципами інноваційності, інформативності, варіативності форм і методів навчання; б) у процесі навчання особового складу реалізувати такі дидактичні функції: підвищення якості знань, умінь і навичок; індивідуалізація навчання; розвиток пізнавальних інтересів і здібностей особового складу; прискорення темпу навчання; поліпшення усвідомлення і запам'ятовування навчального матеріалу;

зв'язок теорії з практикою; підсилення унаочнення; в) широко застосовувати комп'ютери і телекомунікації, спеціальне устаткування, програмні та апаратні засоби, системи обробки інформації, електронні підручники і мультимедіа, електронні бібліотеки, глобальні та локальні освітні мережі; інформаційно-пошукові та інформаційно-довідкові системи.

Література:

1. Гладков Д. Ю., Лебедик Л. В. Проектування викладачем вищої школи інноваційних технологій навчання. *Збірник наукових статей магістрів. Факультет товарознавства, торгівлі та маркетингу. Факультет харчових технологій, готельно-ресторанного та туристичного бізнесу*. Полтава : ПУЕТ, 2019. С. 332–337. URL : <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/9148>.
2. Лебедик Л. В., Вароді Я. І. Інноваційні технології підготовки викладачів вищої школи до проектування дидактичних систем в умовах магістратури. *Україна – Цивілізація. Том 5. Утвердження українського цивілізаційного простору: духовно-історичні передумови, сучасні тенденції та перспективи розвитку* / Карпатський університет імені Августина Волошина; Українська богословська академія ; редкол. : Бедь В. В. (гол. ред.), Гайданка Є. І. (відп. секр.), Урста С. В. та ін. Ужгород : Видавничий відділ КаУ, 2016. С. 282–294.
3. Лебедик Л. В., Стрельников В. Ю., Стрельников М. В. Сучасні технології навчання і методики викладання дисциплін: Навчально-методичний посібник для слухачів курсів підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти. Полтава : АСМІ, 2020. 303 с. URL : <http://dspace.pnpu.edu.ua/handle/123456789/15703>

*»——<<•• *••>——<<•*

УДК 378.147

Ткачов Сергій Іванович, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки та психології Харківська державної академії фізичної культури;

Ткачов Артем Сергійович, доктор педагогічних наук, доцент, доцент початкової і професійної освіти Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Пліс Валерія Павлівна, старший викладач кафедри методики та практики викладання іноземної мови Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

ФОРМУВАННЯ МЕДІАОСВІТНЬОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ У ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ ФІЛОЛОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН

Актуальність теми. Сучасний етап розвитку інформаційного суспільства характеризується формуванням нових стилів мислення, появою принципово